

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ
 ΔΗΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ
 Δ/ΝΣΗ Δ/ΚΟΥ-ΟΙΚΟΝ/ΚΟΥ
 ΤΜΗΜΑ ΥΠΟΣΤ. ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Ο 29^ο έτους 2022

Οικονομικής Επιτροπής Δήμου Σερρών (Συνεδρίαση 29η)

Στις Σέρρες και στο Δημοτικό Κατάστημα, σήμερα την 30^η του μηνός **Μαΐου** του έτους 2022, ημέρα της εβδομάδας **Δευτέρα** και ώρα **12:00 μ.**, πραγματοποιήθηκε **Τακτική Μεικτή (διά ζώσης και ταυτόχρονα με τηλεδιάσκεψη) Συνεδρίαση** της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Σερρών, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 643/69472/24-09-2021 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών «Σύγκληση και λειτουργία των συλλογικών οργάνων των δήμων κατά το διάστημα εφαρμογής των μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας», ύστερα από την αριθμ. **29/26-05-2022** έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου της Οικονομικής Επιτροπής, που εστάλη ηλεκτρονικά σε όλα τα μέλη της, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 77 του Ν.4555/2018.

Από τα εννέα (9) μέλη παρόντες, ήταν οι :

1. Μισιρλής Σπυρίδων, Αντιδήμαρχος και Πρόεδρος της Οικον. Επιτροπής, 2. Νυχτοπάτης Γεώργιος, Αντιπρόεδρος, 3. Δεσποτίδης Ιωάννης, 4. Καρακολίδης Παναγιώτης, 5. Μητλιάγκα Βαρβάρα, 6. Χαλκιάπουλος Αλέξανδρος, 7. Χατζηδημητρίου Ιωάννης, 8. Χράπας Παντελής, 9. Χρυσανθίδης Βασίλειος.

Παρόντες (συνδεδεμένοι) μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας τηλεδιασκέψεων WEBEX, ήταν τα μέλη της Οικονομικής Επιτροπής κ.κ.: Νυχτοπάτης Γεώργιος, Αντιπρόεδρος, Δεσποτίδης Ιωάννης, Χατζηδημητρίου Ιωάννης.

ΑΠΟΝΤΕΣ : Κανείς.

Μετά την διαπίστωση απαρτίας, ο κ. Αντιδήμαρχος, ως Πρόεδρος της Οικον. Επιτροπής, που ορίστηκε με την υπ' αριθμό 1015/32309/30-09-2021 απόφαση Δημάρχου Σερρών κ. Χρυσάφη Αλέξανδρου, κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης.

Α Π Ο Φ Α Σ Η 374 / 2022

ΠΕΡΙΛΗΨΗ: Έγκριση της από 10-05-2022 γνωμοδότησης της νομικής συμβούλου του Δήμου, κ. Μαρίας Τσιάνικα, περί αποδοχής της από 27-04-2022 αίτησης κ. Μαρίας Τσιακίρη του Νέστορα και της Αντιγόνης, για εξωδικαστική συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς που ανέκυψε μεταξύ αυτής και του Δήμου Σερρών, μετά την άσκηση της με αριθ. κατάθ. ΑΓ157/18.12.2020 στο Μονομελές Διοικητικό Πρωτοδικείο Σερρών αγωγής της στρεφόμενης κατά του Δήμου Σερρών.

Στην παραπάνω συνεδρίαση, στο **3^ο** θέμα της ημερήσιας διάταξης, ο κ. Αντιδήμαρχος ως

Πρόεδρος της Οικον. Επιτροπής, έθεσε υπόψη των μελών της την με αρ. πρωτ. 15557/10-05-2021 γνωμοδότηση της Νομικής Συμβούλου του Δήμου Σερρών κας Μαρίας Τσινίκα, που έχει ως εξής:

« κ. Πρόεδρε,

Με την **υπ' αριθμ. ΑΓ157/18.12.2020 αγωγή της**, η κ. Μαρία Τσιακίρη στρέφεται κατά του Δήμου Σερρών ενώπιον του Μονομελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Σερρών αξιώνοντας αποζημίωση λόγω τραυματισμού της από πτώση της εξαιτίας της ανωμαλίας του πεζοδρομίου βρισκόμενου ανάμεσα στα δύο δήμοτικά καταστήματα όπου στεγάζονται η Αντιδημαρχία Καθημερινότητας και το Γραφείο Καθημερινότητας του Δήμου Σερρών. Τα αγωγή αιτήματά της συνίστανται :**1.** Στην αποζημίωση για την αποκατάσταση εξόδων ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, που ανέρχονται στο συνολικό ποσό των **168,29 ευρώ**, **2.** στην αποζημίωση λόγω πρόσληψης υποκατάστατης δύναμης, η οποία ανέρχεται στο συνολικό ποσό των **4.200,00 ευρώ**, **3.** στην χρηματική αποζημίωση κατ'άρθρο 931 ΑΚ, συνολικού άπαξ καταβαλλόμενου ποσού **15.000,00 ευρώ** και τέλος **4.** στη χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, συνολικού ποσού **30.000 ευρώ**.

Κατόπιν τούτου και πριν την προσδιορισθείσα δικάσιμο της υπόθεσης, την 12.05.2022, η κ. Τσιακίρη με την από 27.04.2022 αίτησή της ενώπιον της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Σερρών, αξιώνει την εξωδικαστική συμβιβαστική επίλυση της υπό κρίση διαφοράς δυνάμει του εδαφίου ίτης παραγράφου 1 του άρθρου 72 του Ν. 3852/2010, **περιορίζοντας το συνολικό αιτούμενο ποσό στο ποσό των 15.000,00 ευρώ συνολικά.**

Λαμβάνοντας υπόψιν το ως άνω αναφερόμενο δικόγραφο και το συνακόλουθο αίτημά της ενάγουσας, γνωμοδοτώ ως ακολούθως:

A1. ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ (105-106 ΕισΝΑΚ)

Ο Εισαγωγικός Νόμος του Αστικού Κώδικα (ΕισΝΑΚ, π.δ. 456/1984, Α' 164) στο μεν άρθρο 105 ορίζει ότι «Για παράνομες πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων του δημοσίου κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας που τους έχει ανατεθεί, το δημόσιο ενέχεται σε αποζημίωση, εκτός αν η πράξη ή η παράλειψη έγινε κατά παράβαση διάταξης που υπάρχει για χάρη του γενικού συμφέροντος. ...», στο δε άρθρο 106 ότι οι διατάξεις, μεταξύ άλλων, του προηγούμενου άρθρου «εφαρμόζονται και για την ευθύνη των δήμων, των κοινοτήτων ή άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου από πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων που βρίσκονται στην υπηρεσία τους». Κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, ευθύνη του Δημοσίου προς αποζημίωση γεννάται όχι μόνο από την έκδοση μη νόμιμης εκτελεστής διοικητικής πράξης ή από τη μη νόμιμη παράλειψη έκδοσης τέτοιας πράξης, αλλά και από μη νόμιμες υλικές ενέργειες των οργάνων του Δημοσίου ή από παραλείψεις οφειλόμενων νόμιμων υλικών ενεργειών αυτών, εφόσον οι υλικές αυτές ενέργειες ή παραλείψεις συνάπτονται με την οργάνωση και λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών. Κατά την έννοια επίσης των ίδιων διατάξεων, ευθύνη του Δημοσίου ή ΝΠΔΔ, τηρουμένων και των λοιπών προϋποθέσεων του νόμου, υπάρχει όχι μόνο όταν με πράξη ή παράλειψη οργάνου αυτών παραβιάζεται συγκεκριμένη διάταξη νόμου, αλλά και όταν παραλείπονται τα ιδιαίτερα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις που προσιδιάζουν στη συγκεκριμένη υπηρεσία και προσδιορίζονται από την κείμενη εν γένει νομοθεσία, τα διδάγματα της κοινής πείρας και τις αρχές της καλής πίστης. (Δεφ.Θεσσαλ. 204/2021, Δ.ΕφΑθ. 565/2016)

Απαραίτητη, πάντως, προϋπόθεση για την επιδίκαση αποζημίωσης είναι, μεταξύ άλλων, η **ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου** μεταξύ της παράνομης πράξης ή παράλειψης ή υλικής ενέργειας ή παράλειψης υλικής ενέργειας του δημοσίου οργάνου και της ζημίας που επήλθε. Αιτιώδης δε σύνδεσμος υπάρχει όταν, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας, η πράξη ή η παράλειψη είναι επαρκώς ικανή (πρόσφορη) και μπορεί αντικειμενικά κατά τη συνήθη και κανονική πορεία των πραγμάτων και χωρίς τη μεσολάβηση άλλου περιστατικού να επιφέρει τη ζημία στη συγκεκριμένη περίπτωση. Και η μεν κρίση περί του αν τα ανελέγκτως και κυριαρχικώς διαπιστωθέντα από το

δικαστήριο της ουσίας πραγματικά περιστατικά, γενικώς και αφηρημένως λαμβανόμενα, επιτρέπουν το συμπέρασμα ότι η πράξη ή η παράλειψη μπορεί να θεωρηθεί αντικειμενικά ως πρόσφορη αιτία του παραχθέντος αποτελέσματος υπόκειται στον αναιρετικό έλεγχο, αφού σχηματίζεται με τη χρησιμοποίηση των διδαγμάτων της κοινής πείρας κατά την υπαγωγή των διαπιστωθέντων πραγματικών περιστατικών στην αόριστη νομική έννοια του αιτιώδους συνδέσμου, η περαιτέρω όμως κρίση του δικαστηρίου της ουσίας περί του ότι στη συγκεκριμένη (ένδικη) περίπτωση η πράξη ή παράλειψη αποτέλεσε ή δεν αποτέλεσε την αιτία του επιζήμιου αποτελέσματος, περί του ότι, δηλαδή, το ζημιογόνο γεγονός σε σχέση με τη ζημία βρίσκεται ή δεν βρίσκεται σε σχέση αιτίου και αποτελέσματος, ως αναγόμενη σε εκτίμηση πραγματικών γεγονότων, δεν υπόκειται στον αναιρετικό έλεγχο (ΣτΕ 2202, 939, 523/2014, 3362, 1398, 1184/2013, 3839, 3736, 1219, 809, 424/2012, 1243/2010, 334/2008).

Εξάλλου, ο κατά τα ανωτέρω παράνομος χαρακτήρας της ζημιογόνου πράξης, παράλειψης ή υλικής ενέργειας αρκεί για να στοιχειοθετηθεί η ευθύνη του Δημοσίου ή του ΝΠΔΔ, χωρίς να απαιτείται και η διαπίστωση πταίσματος του οργάνου του. Το Δημόσιο δε και τα ΝΠΔΔ υποχρεούνται να αποκαταστήσουν κάθε θετική ή αποθετική ζημία, ενώ τα δικαστήρια της ουσίας μπορούν, επί πλέον, να επιδικάσουν σε βάρος τους χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης ή ψυχικής οδύνης κατ' εφαρμογή του άρθρου 932 του Αστικού Κώδικα (βλ. ΣτΕ 2091/2017, 710/2016, 1810/2013, 4133/2011 επταμ. κ.ά.).

Α2. ΕΞΩΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΜΒΙΒΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗ ΓΙΑ ΔΙΑΦΟΡΕΣ απο ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Με τις διατάξεις του άρθρου 104 και 106 Εισ.ΝΑΚ ρυθμίζονται τα της αστικής ευθύνης του δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. έναντι των τρίτων για τις ζημίες που προκάλεσαν τα όργανα αυτών κατά την εκτέλεση των ανατεθειμένων σ' αυτά καθηκόντων στο πλαίσιο της συναλλακτικής διοικήσεως (fiscus), οριζομένου ειδικότερα ότι «ένεκα πράξεων ή παραλείψεων των οργάνων του δημοσίου αναγομένων εις εννόμους σχέσεις ιδιωτικού δικαίου ή περί της ιδιωτικής αυτού περιουσίας, το δημόσιον ευθύνεται κατά τας επί νομικών προσώπων διατάξεις του Αστικού Κώδικα» και ότι οι διατάξεις του άρθρου αυτού «έχουσιν εφαρμογήν και ως προς την ευθύνη των δήμων, κοινοτήτων ή άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ένεκα πράξεων ή παραλείψεων των εις την υπηρεσίαν αυτών οργάνων».

Με τις διατάξεις της **περίπτωσης ι' της παραγράφου 1 του άρθρου 72 του Ν. 3852/2010 «Οικονομική επιτροπή - Αρμοδιότητες» του ν. 3852/2010** ως ισχύει σήμερα, απονέμεται στην οικονομική επιτροπή η αρμοδιότητα να αποφασίζει για το δικαστικό συμβιβασμό και τον εξώδικο συμβιβασμό ή κατάργηση δίκης που έχουν αντικείμενο μέχρι του ποσού των τριάντα χιλιάδων (60.000) ευρώ και να εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο για τον εξώδικο συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης που έχουν αντικείμενο που υπερβαίνει το παραπάνω ποσό. Η ως άνω απόφαση (είτε της οικονομικής επιτροπής είτε του δημοτικού συμβουλίου, σε περιπτώσεις υπέρβασης του ορίου των τριάντα χιλιάδων ευρώ) λαμβάνεται ύστερα από γνωμοδότηση δικηγόρου, η ανυπαρξία της οποίας συνεπάγεται ακυρότητα αυτής (παρ. 2 του ίδιου άρθρου).

Ακολούθως με την υπ' αριθμ. Πρωτ. 45351/2013 Εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών η οποία συντάχθηκε λαμβάνοντας υπόψιν το υπ' αριθμ. Φ.1000.2/26683/4-7-2013 έγγραφο του Συνήγορου του Πολίτη με θέμα «Εξωδικαστική επίλυση διαφορών στους ΟΤΑ α' βαθμού», επισημαίνεται ότι η άσκηση της αρμοδιότητας της οικονομικής επιτροπής/δημοτικού συμβουλίου που ήδη περιγράψαμε, αφορά και τις περιπτώσεις εκείνες όπου ανακύπτουν διαφορές αστικής αντικειμενικής ευθύνης, μεταξύ δήμου και τρίτου, υπό την έννοια των διατάξεων των άρθρων 104-106 του Εισαγωγικού Νόμου Αστικού Κώδικα (Εισ.ΝΑΚ). Έτσι, εάν δήμος ενέχεται σε αποζημίωση, για πράξεις ή παραλείψεις οργάνων που βρίσκονται στην υπηρεσία του κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας που τους έχει ανατεθεί, είναι δυνατό να ενεργοποιήσει την προπαρατεθείσα διάταξη του ν. 3852/2010 και το αρμόδιο, ανάλογα με το ύψος της επίδικης διαφοράς, όργανο να αποφασίσει για εξώδικο συμβιβασμό, υπό τις προϋποθέσεις που τίθενται από

το νόμο.

Όπως άλλωστε επισημαίνει και ο Συνήγορος του Πολίτη στο προαναφερόμενο έγγραφό του, ο εξώδικος συμβιβασμός προϋποθέτει τη συναίνεση και των δυο εμπλεκόμενων μερών. **Ως εκ τούτου, η ενεργοποίηση των διατάξεων περί εξώδικου συμβιβασμού από πλευράς του δήμου εναπόκειται αποκλειστικά στην αποφασιστική αρμοδιότητα της οικονομικής επιτροπής/δημοτικού συμβουλίου. Δεν τίθεται, συνεπώς, ζήτημα εντολής (ή παραίνεσης ή «ενθάρρυνσης») προς τον δήμο από άλλη δημόσια αρχή, ώστε αυτός να προχωρήσει στη λήψη της σχετικής απόφασης.**

Ωστόσο, κατά την εξέταση των νομικών προϋποθέσεων και πραγματικών περιστατικών από το κατά περίπτωση αρμόδιο όργανο του δήμου, προκειμένου να αποφασιστεί εάν τελικά ο τελευταίος θα προχωρήσει σε εξώδικο συμβιβασμό, θα πρέπει να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη οι θετικές επιπτώσεις που ο συμβιβασμός τέτοιου είδους θα έχει όχι μόνο στον διεκδικούντα αποζημίωση αλλά και στον ίδιο το δήμο και στο δημόσιο κατ' επέκταση, καθώς:

- Η δικαστική επίλυση της διαφοράς είναι δυνατό να έχει ως τελικό αποτέλεσμα τη σημαντικά μεγαλύτερη οικονομική επιβάρυνση του δήμου, δεδομένου ότι, σε περίπτωση δικαίωσης του ενάγοντος, η δαπάνη του δήμου προσαυξάνεται με τα δικαστικά έξοδα αυτού και τους επιδικαζόμενους τόκους, ενώ είναι επίσης πιθανό να επιδικαστούν χρηματικά ποσά για αναπλήρωση διαφυγόντων κερδών ή/και ηθική βλάβη. Συνεπώς, σε περιπτώσεις όπου κρίνεται μάλλον πιθανή η έκδοση δικαστικής απόφασης υπέρ του ενάγοντος, η αποδοχή τέτοιου συμβιβασμού εκ μέρους του δήμου συμβάλλει στην προστασία της περιουσίας αυτού, κάτι που αποτελεί άλλωστε υποχρέωσή του σύμφωνα με τη ρητή διάταξη της παρ. 1 του 178 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΔΚ, ν. 3463/2006).
- Επιτυγχάνεται η ταχύτερη αποζημίωση του ζημιωθέντος, ο οποίος διαφορετικά υποχρεούται συχνά να περιμένει την πάροδο μεγάλου χρονικού διαστήματος έως ότου εκδικασθεί η υπόθεση. Με τον τρόπο αυτόν προάγεται η εμπιστοσύνη του προς τη διοίκηση.
- Παράλληλα, αποφορτίζεται ο μηχανισμός απονομής δικαιοσύνης.

Όσον αφορά τη ρητή υποχρέωση του δήμου να προστατεύει την περιουσία του, με την παρούσα εγκύκλιο το ΥΠΕΣ θεώρησε επιβεβλημένο να τονίσει

συμπληρωματικά τα εξής “Όσο αντιβαίνει στην υποχρέωση του δήμου να προστατεύει την περιουσία του η επιπλέον οικονομική επιβάρυνσή του, σε περίπτωση δικαστικής επίλυσης διαφοράς για την οποία εκτιμάται ότι θα ήταν προς το συμφέρον του ο εξώδικος συμβιβασμός, άλλο τόσο αντιβαίνει στην υποχρέωση αυτή η παροχή αποζημιώσεων, κατόπιν τέτοιου συμβιβασμού, σε περιπτώσεις όπου κρίνεται μη πιθανή η δικαίωση του ενάγοντος, πολλώ δε μάλλον σε περιπτώσεις όπου δεν στοιχειοθετείται επαρκώς η αξίωση του τελευταίου κατά του δήμου.”

Η διαπίστωση εάν συντρέχουν οι αντικειμενικές προϋποθέσεις, ώστε να επιλέξει ο εκάστοτε δήμος την οδό του εξώδικου συμβιβασμού, δεν μπορεί να γίνεται παρά μόνο κατά περίπτωση και εναπόκειται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του αποφασιστικού οργάνου του δήμου, σύμφωνα με όσα ήδη αναφέρθηκαν.

Με την ενεργοποίηση των διατάξεων της περίπτωσης Ι' της παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 3852/2010 από πλευράς του δήμου, είναι προφανές ότι δεν αίρεται η υποχρέωση του ζημιωθέντος να προσκομίζει δικαιολογητικά από τα οποία καταρχήν να τεκμηριώνεται το γενεσιουργό περιστατικό της διαφοράς ή νόμιμο παραστατικό από το οποίο να προκύπτει η δαπάνη στην οποία υπεβλήθη. Άλλωστε, η απουσία τέτοιων δικαιολογητικών έχει συχνά ως

αποτέλεσμα να εγείρονται ζητήματα νομιμότητας των χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής αποζημιώσεων κατόπιν συμβιβασμού, όπως διαπιστώνει και ο Συνήγορος του Πολίτη στο υπ' αριθμ. Φ.1000.2/26683/4-7-2013 έγγραφό του. (βλ. και <https://dimosnet.gr/blog/laws>).

Τέλος, ο εξώδικος συμβιβασμός στις περιπτώσεις αστικής ευθύνης των ΟΤΑ προτείνεται προκειμένου να αποφευχθεί η μεγάλη χρονική καθυστέρηση και το κόστος που συνεπάγεται η προσφυγή στη δικαιοσύνη, υπό τον όρο να καλύπτεται μόνον η θετική ζημία των πολιτών, σε αντίθεση με την καταβολή πλήρους αποζημίωσης (θετική και αποθετική ζημία ή και ικανοποίηση ηθικής βλάβης) που επιδικάζουν τα δικαστήρια. (<https://www.synigoros.gr/>).

Β. ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΑΠΡΟΣΚΟΠΤΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟΥΣ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟΣ ΧΩΡΟΥΣ

Αρχικά στο **άρθρο 24 του π.δ. 410/1995 (Α'231)**, με το οποίο κωδικοποιήθηκαν οι ισχύουσες, κατά την έκδοσή του, διατάξεις του δημοτικού και κοινοτικού κώδικα, ορίζεται ότι «1. Η διοίκηση όλων των τοπικών υποθέσεων ανήκει στην αρμοδιότητα των δήμων και των κοινοτήτων ... Στην αρμοδιότητα των δήμων και των κοινοτήτων ανήκουν ιδίως: α) η κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία: ι) ... έργων δημοτικής οδοποιίας και κοινοτικής οδοποιίας ..., η) ... η προστασία της ζωής και της υγείας των κατοίκων ...».

Εξάλλου, στο **άρθρο 75 του κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (Α'114) Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων** ορίζονται τα ακόλουθα: «1. Οι δημοτικές και οι κοινοτικές αρχές διευθύνουν και ρυθμίζουν όλες τις τοπικές υποθέσεις, σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της εγγύτητας, με στόχο την προστασία, την ανάπτυξη και τη συνεχή βελτίωση των συμφερόντων και της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας. Οι αρμοδιότητες των Δήμων και Κοινοτήτων αφορούν, κυρίως, τους τομείς: α) Ανάπτυξης, στον οποίο περιλαμβάνεται, ιδίως: 1. ... 7. Ο σχεδιασμός, η κατασκευή, συντήρηση και διαχείριση υποδομών για τη στήριξη της τοπικής οικονομίας, όπως έργων οδοποιίας, ... 8. ... γ) Ποιότητας Ζωής και Εύρυθμης Λειτουργίας των Πόλεων και των Οικισμών, στον οποίο περιλαμβάνεται, ιδίως: 1. Η εξασφάλιση και διαρκής βελτίωση των τεχνικών και κοινωνικών υποδομών στις πόλεις και τα χωριά όπως ... 2. ... 4. Η ρύθμιση της κυκλοφορίας, ο καθορισμός πεζοδρόμων ... και γενικότερα η λήψη μέτρων για την αποφυγή δυσμενών επιδράσεων στην ασφάλεια της κυκλοφορίας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. 5. ... 12. ... 13. Η μέριμνα και η λήψη μέτρων για την απρόσκοπτη πρόσβαση στους κοινόχρηστους χώρους. 14 ...».

Ακόμα, το **άρθρο 367 του Κώδικα Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας (από 14.7.1999 π.δ., Δ' 580)** ορίζει ότι «1. Τα πεζοδρόμια των κοινόχρηστων χώρων κατασκευάζονται, ανακατασκευάζονται, επισκευάζονται και συντηρούνται με σκοπό να διασφαλίζεται η συνεχής, ασφαλής και χωρίς εμπόδια κυκλοφορία των πεζών σε όλη την επιφάνειά τους και η χρήση τους από άτομα με ειδικές ανάγκες, εφόσον επιτρέπεται από τη μορφολογία του εδάφους. 2. Υπόχρεοι: (...) δ. Η κατασκευή, ανακατασκευή ή επισκευή των πεζοδρομίων, μπορεί να γίνεται από τον οικείο Ο.Τ.Α. σε βάρος και για λογαριασμό είτε των ιδιοκτητών των παρόδιων ακινήτων είτε φορέων εκτέλεσης έργων εφόσον αυτά δεν έχουν κατασκευασθεί ή επισκευασθεί ακόμα ή δεν έχουν τηρηθεί οι προδιαγραφές που ισχύουν για την κατασκευή ή επισκευή τους. 3. (...)».

Επειδή, από τις προαναφερόμενες διατάξεις συνάγεται ότι οι Δήμοι και οι Κοινότητες, κατ' εφαρμογή των αρχών της χρηστής διοίκησης, υποχρεούνται, στο πλαίσιο των καθηκόντων τους, να επιβλέπουν και να ελέγχουν την καταλληλότητα των πεζοδρομίων και να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για τη συντήρηση και επιδιόρθωση αυτών, προκειμένου να διεξάγεται ομαλά η κυκλοφορία επί του πεζοδρομίου, αλλά και να προστατεύεται η σωματική ακεραιότητα των χρησιμοποιούντων αυτό (αναπήρων, παιδιών, ηλικιωμένων κ.λ.π.).(ΔΠ Κορίνθου 683/2017, (ΔΕφΑθ. 565/2016, 2287/2009).)

Γ. Δυνάμει του **άρθρου 929 του Αστικού Κώδικα** “σε περίπτωση βλάβης του σώματος ή της υγείας προσώπου η αποζημίωση περιλαμβάνει, εκτός από τα νοσήλια και τη ζημία που έχει ήδη

επέλθει, οτιδήποτε ο παθών θα στερείται στο μέλλον ή θα ξοδεύει επιπλέον εξαιτίας της αύξησης των δαπανών του...”. Περαιτέρω, Κατά τη διάταξη του άρθρου 931 ΑΚ “η αναπηρία ή η παραμόρφωση που προξενήθηκε στον παθόντα λαμβάνεται ιδιαίτερα υπόψη κατά την επιδίκαση της αποζημίωσης, αν επιδρά στο μέλλον του”. Ως “αναπηρία” θεωρείται κάποια έλλειψη της σωματικής, νοητικής ή ψυχικής ακεραιότητας του προσώπου, ενώ ως “παραμόρφωση” νοείται κάθε ουσιαστική αλλοίωση της εξωτερικής εμφάνισης του προσώπου, η οποία καθορίζεται όχι αναγκαίως κατά τις απόψεις της ιατρικής, αλλά και τις αντιλήψεις της ζωής. Περαιτέρω, ως “μέλλον” νοείται η επαγγελματική, οικονομική και κοινωνική εξέλιξη του προσώπου. Δεν απαιτείται βεβαιότητα δυσμενούς επιρροής της αναπηρίας ή παραμόρφωσης στο μέλλον του προσώπου. Αρκεί και απλή δυνατότητα κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων (Ολ. ΑΠ 18/2008).

Η διάταξη του άρθρου 931 ΑΚ προβλέπει επιδίκαση από το δικαστήριο χρηματικής παροχής στον παθόντα αναπηρία ή παραμόρφωση, εφόσον συνεπεία αυτών επηρεάζεται το μέλλον του. Η χρηματική αυτή παροχή δεν αποτελεί αποζημίωση, εφόσον η τελευταία εννοιολογικά συνδέεται με την επίκληση και απόδειξη ζημίας περιουσιακής, δηλαδή διαφοράς μεταξύ της περιουσιακής κατάστασης μετά το ζημιογόνο γεγονός και εκείνης που θα υπήρχε χωρίς αυτό. Εξάλλου, η συνεπεία της αναπηρίας ή παραμόρφωσης ανικανότητα προς εργασία, εφόσον προκαλεί στον παθόντα περιουσιακή ζημία αποτελεί βάση αξίωσης προς αποζημίωση που στηρίζεται στο άρθρο 929 ΑΚ (αξίωση διαφυγόντων εισοδημάτων). Όμως η αναπηρία ή παραμόρφωση δεν σημαίνει κατ’ ανάγκη πρόκληση στον παθόντα και περιουσιακής ζημίας. Είναι όμως βέβαιο ότι η αναπηρία ή παραμόρφωση ανάλογα με το βαθμό της και τις λοιπές συντρέχουσες περιστάσεις (ηλικία, φύλο, κλίσεις και επιθυμίες του παθόντος) οπωσδήποτε θα έχει δυσμενή επίδραση στην κοινωνική - οικονομική εξέλιξή του, κατά τρόπο όμως που δεν δύναται επακριβώς να προσδιορισθεί.

Έτσι ορθότερη κρίνεται η ερμηνεία της διατάξεως του άρθρου 931 ΑΚ που την καθιστά εφαρμόσιμη, σύμφωνα με την οποία προβλέπεται από τη διάταξη η επιδίκαση στον παθόντα αναπηρία ή παραμόρφωση ενός ευλόγου χρηματικού ποσού ακριβώς λόγω της αναπηρίας ή παραμόρφωσης χωρίς σύνδεση με συγκεκριμένη περιουσιακή ζημία, η οποία άλλωστε και δεν δύναται να προσδιορισθεί (ΑΠ 213/2017, 1051/2017, 1335/2017, 586/2015, 150/2014 ΤΝΠΔΣΑ).

ΕΠΕΙΔΗ τόσο κατά τα διαλαμβανόμενα στην από 18.12.2020 αγωγή της ενάγουσας, όσο και σύμφωνα με τα προσκομιζόμενα από την ίδια έγγραφα τεκμηριώνεται αντικειμενική αστική ευθύνη του Δήμου δυνάμει των διατάξεων των αρ. 105 και 106 του ΕισΝΑΚ, του άρθρου 24 του π.δ. 410/1995 (Α’231), του άρθρου 75 του κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (Α’114) Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και του άρθρου 367 του Κώδικα Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας (από 14.7.1999 π.δ., Α’ 580) για την προκληθείσα ζημία που υπέστη η αιτούσα, η οποία προκύπτει ευλόγως ότι συνδέεται αιτιωδώς με την κακοτεχνία και ανωμαλία του πεζοδρομίου στο επίμαχο σημείο και την παράλειψη του δήμου να προβεί σε ανακατασκευή του ώστε να διασφαλίσει τη συνεχή, ασφαλή και χωρίς εμπόδια κυκλοφορία των πεζών σε όλη την επιφάνειά του. Καθίσταται δε σαφές κατά τα προρρηθέντα ότι ο Δήμος είναι είναι επιφορτισμένος με την αρμοδιότητα να μεριμνά για τη λήψη μέτρων για την απρόσκοπτη πρόσβαση στους κοινόχρηστους χώρους.

ΕΠΕΙΔΗ με την υπό κρίση αγωγή της, η κ. Μαρία Τσιακίρη αρχικά αξιώνει 1. την αποζημίωση για την αποκατάσταση εξόδων ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, που ανέρχονται στο συνολικό ποσό των 168,29 ευρώ, 2. την αποζημίωση λόγω πρόσληψης υποκατάστατης δύναμης, η οποία ανέρχεται στο συνολικό ποσό των 4.200,00 ευρώ, 3. την χρηματική αποζημίωση κατ’ άρθρο 931 ΑΚ, συνολικού άπαξ καταβαλλόμενου ποσού 15.000,00 ευρώ και τέλος 4. τη χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, συνολικού ποσού 30.000 ευρώ .

Εντούτοις σύμφωνα με την ως άνω αίτησή της για εξωδικαστική συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς ενώπιον της Οικονομικής Επιτροπής η οικονομική της αξίωσης περιορίζεται στο ποσό 15.000 ευρώ.

ΕΠΕΙΔΗ σύμφωνα με τα ως άνω διαλαμβανόμενα στην εξωδικαστική συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς καλύπτεται μόνον η θετική ζημία των πολιτών, σε αντίθεση με την

καταβολή πλήρους αποζημίωσης (θετική και αποθετική ζημία ή και ικανοποίηση ηθικής βλάβης) που επιδικάζουν τα δικαστήρια. Συνεπώς το αρμόδιο συλλογικό όργανο του Δήμου είναι αναρμόδιο να εξετάσει αιτήμα χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης της ενάγουσας, καθώς αυτά άπτονται της αναιρετικά ανέλεγκτης κρίσης του δικαστηρίου, το οποίο καθορίζει το εύλογο ποσό εφόσον κρίνει ότι επήλθε ηθική βλάβη και αφού εκτιμήσει τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης βάσει των κανόνων της κοινής πείρας και λογικής.

ΕΠΕΙΔΗ κατά ανωτέρω στοιχεία προκύπτει ότι η αγωγή της ενάγουσας είναι βάσιμη και αληθής και πιθανολογείται η θετική έκβαση αυτής για την τελευταία. Ως εκ τούτου η δικαστική επίλυση της διαφοράς θα επιφέρει σημαντικά μεγαλύτερη οικονομική επιβάρυνση στο Δήμο, δεδομένου ότι σε περίπτωση δικαίωσης της ενάγουσας, η δαπάνη του δήμου θα προσαυξηθεί με τα δικαστικά έξοδα αυτού και τους επιδικαζόμενους τόκους, ενώ είναι επίσης πιθανό να επιδικαστούν χρηματικά ποσά για αναπλήρωση διαφυγόντων κερδών ή/και ηθική βλάβη. **Συνεπώς, καθίσταται σαφές ότι η αποδοχή τέτοιου συμβιβασμού εκ μέρους του δήμου συμβάλλει στην συμβάλλει στην προστασία της περιουσίας αυτού, κάτι που αποτελεί άλλωστε υποχρέωσή του σύμφωνα με τη ρητή διάταξη της παρ. 1 του 178 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΔΚ, ν. 3463/2006).**

ΕΠΕΙΔΗ το προτεινόμενο ποσό των 15.000 ευρώ για την εξώδικη συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς αφενός υπερβαίνει εμφανώς την αξία της θετικής ζημίας που υπέστη η ενάγουσα, αφετέρου αποκλίνει των πραγματικών αποζημιώσεων που συνηθίζει να επιδικάζει το δικαστήριο σε συναφείς διαφορές που ανακύπτουν με τους Ο.Τ.Α. ή το Δημόσιο. Προς επίρρωση δε του ως άνω ισχυρισμού επισυνάπτονται ενδεικτικά και σχετικές δικαστικές αποφάσεις.

Κρίνεται εύλογη, συνετή και και ωφέλιμη για το Δήμο Σερρών η επίτευξη του αιτούμενου από τη ζημιωθείσα εξωδικαστικού συμβιβασμού για το σύνολο σωρευτικά των λόγων που αναλύθηκαν ανωτέρω ενδελεχώς, υπό τον όρο η αιτούσα να σταματήσει να διατηρεί κατά του Δήμου άλλη αξίωση από οιαδήποτε αιτία αναφορικά με την εν λόγω υπόθεση. Συνεπώς σύμφωνα και με τις νομολογιακές προσεγγίσεις ως εύλογο ποσό ικανοποίησης της αιτούσας προτείνεται το συνολικό ποσό των 7.000 ευρώ ».

Στην συνέχεια η Οικον. Επιτροπή αφού έλαβε υπόψη τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 72 του Ν.3852/2010, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν.4623/2019 και αντικαταστάθηκε εκ νέου με παρ. 1 του άρθρου 40 του Ν.4735/2020 και σχετική συζήτηση,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

- A)** Εγκρίνει την από 10-05-2022 και με Α.Π. 10.5576/10-05-2022 γνωμοδότηση της νομικής συμβούλου του Δήμου Σερρών κ. Μαρίας Τσινίκα για τη σύναψη εξωδικαστικού συμβιβασμού με την κ. Μαρία Τσιακίρη του Νέστορα και της Αντιγόνης, η οποία άσκησε την με αριθ. κατάθ. ΑΓ157/18.12.2020 στο Μονομελές Διοικητικό Πρωτοδικείο Σερρών αγωγή στρεφόμενη κατά του Δήμου Σερρών, σύμφωνα με τους παραπάνω αναφερόμενους όρους.
- B)** Την καταβολή στην ενάγουσα κ. Μαρία Τσιακίρη του Νέστορα και της Αντιγόνης, του συνολικού ποσού των **7.000,00 ευρώ** για την πλήρη και ολοσχερή εξόφλησή της, υπό τον όρο, ότι θα δηλώσει εγγράφως και ενυπόγραφα την παραίτησή της από την καταβολή των τόκων υπερημερίας, επιδικίας κ.λπ. και ότι ούτε έχει ούτε διατηρεί καμία άλλη αξίωση ή απαίτηση από οποιαδήποτε αιτία σχετική με την εν λόγω υπόθεση κατά του Δήμου Σερρών.

Αναθέτει στον κ. Δήμαρχο τις παραπάνω ενέργειες.

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ Ο.Ε.

ΜΙΣΙΡΛΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ
ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ -
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ-
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ – ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
& ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

- 1) Νυχτοπάτης Γεώργιος
- 2) Δεσποτίδης Ιωάννης
- 3) Καρακολίδης Παναγιώτης
- 4) Μητλιάγκα Βαρβάρα
- 5) Χαλκιάπουλος Αλέξανδρος
- 6) Χατζηδημητρίου Ιωάννης
- 7) Χράπας Παντελής
- 8) Χρυσανθίδης Βασίλειος

Σέρρες 30 - 05 - 2022

Πιστό Αντίγραφο

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΣΕΡΡΩΝ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΥΣΑΦΗΣ

Μ. Ε. Δ.

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΗΣ Ο.Ε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΙΝΑΔΟΣ